

۲۰۱۷/۱۰/۲۶

پوهنمل حاجي محمد نوزادي

د سرطان د واکسين يوه بريالی ازموينه

دا غمزلری نوم دی ورک سي . تیر کال مو د کورنی د یوه غړي د معایني وروسته ډاکتر په تیروتنه د سرطان شک وکړ او ځانگړو طبي کتنو لپاره یې روغتون ته یې ولېږه . تر هغه وخته چې د نوموړو معایناتو پایله را رسیده ، مور ټولو د اوبنکو په رود کې لامبو وهل . له نیکه مرغه څو هفتي وروسته کله چې د معایناتو پایله را ورسیده ، مالومه سوه چې هغه خبیث نه بلکه یو سالم تومور وو . زما خدای بخښلي پلار د همدغي ناروغي د کرغیرونو ریښو له کبله په ځوانی کې نیمخوا سو او مور یې سر و نیم سر یتیمان پرېښودو . تر اوسه پوري خو له بده مرغه حالت داسی دی ، د هر کور و درشل ته چې دغي ناروغي سر ښکاره کړی ، هغه یې د قبر او کفن و فکر ته اړ ایستلي ده

په ډنمارک کې د «Knæk Cancer» موسیسه چې د سرطان سره یې د مبارزي دنده پر غاړه اخیستې ده ، په خپله وروستنی مالوماتي پانه کی یې تر « نوی واکسين به بدن د سرطان په وړاندي مبارزي ته وهڅوي » سرلیک لاندې د نوي واکسين په اړه یو لړ مالومات خپاره کړی دی . دا ډول مالوماتي پاني د نورو سوداگریزو اعلانو او ریکلامونو سره په وړیا توگه د هر کور پست بکس ته اچوي . ما هغه لیکنه و لوسته او راته امید بخښونکي ښکاره سو . ددې د پاره چې ټول مینه وال ور باندي خبر سي ، غواړم دا خوښي راوړونکي کربني د پښتو ژباړي په مټ تر خپلو وطنوالو پوري ورسوم . دا تاسی او دا هم په هغي پاني کې د وړاندي سوو مالوماتو ژباړه :

د هیرلیف روغتون (Herlev Hospital) یوه ډله څیرونکي ډاکتران د داسی یوه واکسين موندلو په لاره د پرمختگ په لور روان دي چې د انسان د بدن معافيتي سیستم به پیاوړی او دي ته آماده کړي څو پخپله د سرطان په وړاندي مبارزه وکړي او هغه ته ماته ورکړي . دغه واکسين په یوه تازه هڅه کې ازمويل سوي چې لگښت یې دري میلیونه ډنمارکي کرونه کيږي او په ۲۰۱۵ کال کې د Knæk Concer موسیسي لخوا دغه پیسې ورته راټولي سوي وې . د واکسين لابراتواري ازموينه ښی چې بريالی پایله به ولري .

پدې ازمایلو کې لسو ناروغانو ته چې د هډوکو د مغز سرطان یې درلود ، هر یوه ته د یوه مساوي وخت په تیریدو سره د یوه کال په جریان کې د نوموړي واکسين ۱۵ پیچکاری و لگولي سوي . واکسين باید د ناروغانو د بدن معافيتي سیستم داسی تقویه کړی وای چې د ناروغ د حالت د وړانیدو ریسک کم سوی وای . په لابراتواري ازمایلو کې دغه بریالیتوب پخپله څیرونکو ته امید بخښونکی و گڼل سو . Nicolai Grønne Jørgensen چې په یاد سوي روغتون کې د څیرونکي گروپ غړی او د سرطان د معافيتي درملني په مرکز کې ډاکتر دي ، وایي : « مور ډاډمن یو چې د واکسين د ازمایلو پایله به د لابراتوار نه بهر هم پر ناروغانو باندي مثبتې وي » .

نهه شپيته کلن Jens Elmquist یو د هغو کسانو څخه دی چې ځان یې پخپله خوښه د څیرونو د پاره وړاندي کړی دی . د یو لړ عادي او ورځني معایناتو په ترڅ کې چې د یو ډول عملیاتو د پاره یې تر سره کول ، مالومه سوه چې دی د هډوکو د مغز سرطان لري . وروسته د شیموتراپي (د کیمیاوي داروگانو په مرسته درملنه) او د بنسټیزو حجرو د تعویض په مټ دده درملنه وسوه . د درملنی په پایله کې د یوې مودې د پاره د سرطاني حجرو د راتلو مخنیوی کړی .

Jens Elmquist پخپله پدې تراو یادونه کوي : « سرطان داسي یو بدمرغه خبیث نوم دی چې په ارویدلو سره یې دمرگ سیوری د سړی پر خیالونو وزر خپروي ، مگر کله چې مو ددې ناروغي په اړه پوښتنې گرویرني و کړي او پدې باره کې مو اړین مالومات تر لاسه کړل ، ما ، زما میرمنی او دوو بچیانو مي ډیر ژر ارامتیا و مونده ، ځکه خبر سوو چې دغي بلا یوازي زما گریوان ته لاس ندی اچولی ، بلکه ډیري نور کسان هم ور سره لاس او گریوان دي . د مالوماتو په ترڅ کې مور پدې هم خبر سوو چې د هډوکو د مغز د سرطان سره سره ډیری کسان د ډیري

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

مودي د پاره خپل ژوند ته په اسوده خاطر دوام ورکوي ، ځکه نو اوس زه پدې هکله ډير فکر هم نه کوم چي گوندي پدغي ناروغی اخته يم» .

له بده مرغه د هډوکو د مغز سرطان داسی دی چی تر درملني وروسته هم بل ځلي بيا منځته راځي . د همدغه بيا راتلو د مخنيوی لپاره نوی واکسين ته پرمختيا ورکول کيږي او په همدې خاطر ده چي بناغلي **Jens Elmquist** ځان د تجربو او ازمايلو د پاره وړاندی کړيدی . دی زياتوي : « ما په دوه دليله ځان د تجربو د پاره وړاندی کړ . لومړی دليل دا وو ، زه هيله من يم چي تجربی به مثبتې پایلي ولري او زما درملنه به په ډاډمنه توگه داسی وسی چي د هډوکو د مغز سرطان به مي د تل د پاره پر گوندو او بيا به سر راپورته نکړای سي . البته دا لامل مي يو ايگایستي (ځان غوښتنه) بنسټ لري . دويم لامل دادی چي زه به پدې توگه و کړای سم د څيرونکو د کار ملاتړ وکړم او له دغي لاري به مي دنورو ناروغانو سره مرسته کړی وي » . البته دويم لامل يي هغه وخت نورو ناروغانو ته گټور تماميدلاي سي چي د څيرونکو هلي ځلي مثبتې پایله ولري . بايد ووايو چي دا يوازی د هډوکو د مغز په سرطان اخته ناروغان ندي چی ددي واکسين له مثبتو پایلو گټه پورته کولای سي .

د څيرونکي ډلی غړی **Nicolai Grønne Jørgensen** پدې اړه زياتوي : « که څه هم مور دا واکسين د هډوکو د مغز پر سرطاني ناروغانو باندي ازمايو ، مگر د پرنسيپ له مخي نوموړی واکسين د سرطان د ټولو ډولونو په وړاندي گټور تماميدلاي سی . دا داسی يو واکسين ندي چي يوازي سرطاني حجرو ته ځان رسوي او له منځه يي وړي ، بلکه ددي واکسين له کبله د بدن دفاعي معافيتي سيستم تقويه کيږي او پدې توگه بدن پخپله کولای سی د سرطاني حجرو په وړاندي جگړه وکړي ، هغوی ووژنی او له منځه يي يوسي .

په پام کي ده ، پدې هکله څيړنيزه پروژه په ۲۰۱۹ کال کي پایته ورسيري او دا پروژه يوه له هغو بيلگو څخه ده چي د **Knæk Cancer** موسیسي په مرسته او ملاتړ تر سره کيږي .

دا وو د نوموړي مالوماتي ليکنې پښتو ژباړه چي لوستونکو ته وړاندي سوه . پدې هيله چي زمور دغه بڼکلی انسانستان (د ځمکي کره) د تل لپاره د سرطان له کرغیرونو ناورتياوو څخه پاکه او په امان اوسي .

پای

ډنمارک - ۲۵ / ۱۰ / ۲۰۱۷